

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת אמור – ג' אייר תשע"ד ♦ עלון 77

הירשולא וזריאל

נא לוודא שלבנכם יש את כל ספרי
הלימוד הנצרכים.

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קדוש השם הי"ד

"שני אנשים עברים נצים" - הרב עזריאל אריאל

שני אנשים עברים נצים במחנה. האחד - איש הישראלי, יהודי בכל רמ"ח ושס"ה. ולעומתו - בן הישראלית. גם הוא יהודי על פי ההלכה, אולם אביו מצרי. לכאורה היה עלינו לייחס את דברי הגידוף שלו למוצאו הביולוגי, להיותו "בן איש מצרי". אולם לא כך הם הדברים. התורה מכנה אותו שוב ושוב בכינוי "בן הישראלית". לאמור, לא מוצאו המצרי הוא מקור הבעיה. הרי רבים מגדולי האומה היו דווקא צאצאי גרים: "מבני בניו של סיסרא לימדו תורה בירושלים. מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק". ומי לנו גדול מעמוד התורה שבעל-פה, אביהם של כל "בני עקיבא" - ר' עקיבא, שבא ממשפחת גרים, ואף יש אומרים כי הוא הוא מבני בניו של המן שלימד תורה בבני ברק? בולט אפוא כי המגדף אינו מוצג כ"בן איש מצרי", כי אם בתור "בן הישראלית", בנה של אם יהודייה מבטן ומלידה, אשר שמה המלא נתפרסם בכתוב: "שלומית בת דברי". מרן הרב קוק זצ"ל ("שמונה קבצים", קובץ ה' סי' רל"ח) רואה בפרשה זו מקור להבנה של מאבק איתנים אשר התקיים מאות בשנים לאחר יציאת בני ישראל מן המדבר. "איש הישראלי" - אינו אלא ר' עקיבא. ר"ב הישראלית, אינו אלא "אותו האיש", מייסדה של הנצרות. זיהוי זה עולה מתוך שתי התכונות הנרמזות בשם אמו של "בן הישראלית": האחד - כשרון דיבור ותעמולה. "בת דברי". השני הוא תוכן התעמולה שלה, בהיותה קוראת שלום לכל, לכל בני האדם ולכל העמים, הצודקים ועושי העוול, הצדיקים והרשעים, עד כדי הגשת הלחי השנייה. "שלומית" שמה. מבקש הוא "אותו האיש", שהוא בעצמו ממזר היה, את "דמעת העשוקים", הממזרים, אשר סובלים בעוון הוריהם. מבקש הוא להכשירם לבוא בקהל בניגוד להלכה הפסוקה, ומתוך כך מבקש הוא ליצור דת חדשה אשר תקרא בשם האהבה והחסד לכל ותבטל את המחוייבות לחוקים ולהלכה (מדרש רבה בסוף הפרשה). תעמולה זו - המתנכרת לייחודו של העם היהודי ומבקשת להשלים עם כל רשע, תוך התבוללות בעמים והולדת בן מאיש מצרי - היא התעמולה של "אותו האיש", שהוא הוא "בן הישראלית". מוצאו מישראל, אך זהותו כבר אחרת. ומתוך כך הוא משמיע דברי חירוף וגידוף כלפי שמיא. "ויקוב בן הישראלית את השם ויקלל". מול "בן הישראלית", הממזר המגדף, עומדת אישיות הפוכה, אישיותו של ר' עקיבא. לא רחמנות מזוייפת וחולשה פנימית מאפיינות אותו, כי אם עוצמה וגבורה. "כי כאיש גבורתו". גבורה צבאית, בהיותו נושא כליו של בר-כוכבא, וגבורה רוחנית, בהיותו עמוד ההלכה והתורה שבעל-פה, עד כדי מסירות נפש על הלכה פעוטה של נטילת ידיים. "כולהו אליבא דר' עקיבא". מתוך כך אין הוא מטשטש את הזהות היהודית הנרמסת תחת מגפי שלטונה של רומא. מלא הוא גאון לאומי ונכונות להילחם למען גאולת העם בצבא בר-כוכבא. "הישראלי" - הוא מכונה. זהו ר' עקיבא: "איש הישראלי". הוא - שחזק וביסס את שאיפת הגאולה, הוא - שהקים את בניינה של התורה שבעל-פה, הוא שנתן בידי האומה הישראלית את הכלים הרוחניים להתמודד עם התעמולה של הנצרות. "הוא איש הישראלי" בעומק יסודו הפנימי, למרות שהוא בן גרים בחיצוניותו, והוא הכוח המגן נגד נקיבת השם של בן האשה הישראלית... אותה הקוראה שלום לכל ונטולת המון דיבורים... שלומית בת דברי... עד אשר פורש המשפט. 'וכל קרני רשעים אגדע, תרוממנה קרנות צדיק' (מרן הרב קוק שם).

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

לרגל הנחת אבן הפינה לבנין בית הכנסת מיוחד זה (ביום כ' תמוז תרצ"ד) נערכה חגיגה מפוארת, בהשתתפות גדולי ישראל. לכבוד מאורע חגיגי זה, כתב מרן הראי"ה מכתב מיוחד במינו, בעל תוכן עמוק ומשמעות רבה. וכך הם דברי המכתב:

"לכבוד ועד הקהילה ומייסדי בית הכנסת הגר"א בשכונת מאה שערים, תל אביב ת"ו, אחי היקרים!
בכל לבבי ונפשי, הנני משתתף בשמחתכם הקדושה בחגיגת הנחת אבן הפינה ליסוד בית הכנסת על שם רבינו הקדוש האור המאיר לכל בית ישראל קודש הקדשים הגאון החסיד כחד מקמאי רבינו התנא האלוקי מרנא רבי אליהו מוילנא זצוקללה"ה, וזי"ע ועל כל ישראל. שמחת אמת היא זאת להתחיל כעת בזמן התעוררותה של התחייה הלאומית והחפץ האדיר של בנין ארץ הקדושה אצל כל פזורי ישראל להקים את השם הגדול של מאור התורה אשר האיר את מחשכי היהדות בכל ערכיה ובכל פינותיה ואשר אהבתו לארץ ישראל הייתה בלי מצרים, וכמו שמן השמים עכבו את הרועה הנאמן משה רבינו ע"ה מלבוא אל הארץ בפועל, בכל זאת בטוחים אנחנו, שההשתוקקות הקדושה שבנשמת רעיא מהימנא לבוא לארץ ישראל, שהתבטאה בתחנונותיו הגדולות, היא היא אשר נותנת כח ואומץ לכל הדורות - והדור האחרון שלנו בכלל - להתקשר בקדושת ארץ חמדה, לבנותה ולהקים את שוממותיה. כמו כן הננו בטוחים בעז"ה, שההתלהבות הקדושה והעליונה של רבינו הגאון החסיד האלוקי רבינו אליהו זצ"ל, שלא יצאה אל הפועל על ידי עיכובים מן השמים, בעת אשר לא הגיע עדיין הזמן להתחלת צמח ישועה של קץ המגולה לישראל, היא תשגבנו ישע בעז"ה לשוב לארצנו הקדושה בפועל ובמעשה, עם כל אור התורה והקדושה האמיתית, כמו שהייתה בשאיפתו הנערצה של רבינו הגדול החסיד והקדוש זצ"ל, נשמתו בגנזי מרומים. וכולנו יחד נזכה להיות ששים ושמחים בבנין שלם, בבוא המבשר אליהו הנביא לאמור לציון"הנה ישעך בא וגואלך קדוש ישראל", הנה הוא משיב לך את הודך והדרת קדשך, בבוא לציון גואל צדק במהרה בימינו אמן. כנפשכם היקרה ונפש אחיכם המשתתף בשמחתכם בכל לב ונפש בצפיית ישועה קרובה וגאולה שלמה במהרה בימינו אמן סלה. החותם בברכה נאמנה ואהבה רבה מהר הקודש מירושלים,
הק' אברהם יצחק הכהן".

משנת - הראי"ה זצ"ל

וקפּוּתָם לְכֶם מִמְחַרַת הַשַּׁבָּת [כג טו].

"והנה קדושת שבת וקדושת יום טוב היא ג"כ מכוונת לעומת קדושת תורה שבכתב וקדושת תורה שבעל פה. כי שבת קביעא וקיימא, קדושתה בידי שמים [ביצה יז]. ויר"ט דישראל קדשינהו לזמנים [ברכות מט]. הוא תוכן תורה שבעל פה. ומשום הכי היום טוב מאחד את הכלל, וכל ישראל חברים הם ברגל [חגיגה כו]. וע"פ האמת, אחדות הכלל נובעת משורש הקדושה העליונה, שהיא קדושת תורה שבכתב, שמשפעת על קדושת תושבע"פ. וע"פ אמיתת עניין זה מוכרח קיבוץ הכלל בצורה האומה להיות קדוש בקדושת התורה. וקדושת יר"ט יונקת מקדושת שבת. ומזה בא הנוסח "כי הוא יום תחילה למקראי קודש" כרש"י בכתובות. ועל כן קראה תורה יום טוב ראשון של פסח, שהוא רגל ראשון ותחילה לרגלים, כראש השנה ד' ע"א, בשם 'שבת' ("ממחרת השבת") להורות שקדושת יר"ט המאחדת את הכלל, מקדושת שבת, מיסוד התורה היא יונקת, ולא משום הקיבוץ של הפרטים יחד, אלא משום שיש קדושה עצמית בהכלל. וזהו עוקר את כל העניין של פרצת הצדוקים, שרצו להיות ככל הגויים, בתור קבוץ לאומי לבד. ועל כן לחמו לעקור קדושה זו, שיר"ט לא ייקרא שבת. והקב"ה עזר שנצדק קודש באלה שני הדברים יחד ואיתוקם תמידא [מנחות סה.], ואח"כ איתוקם חגא דשבויעיא" [מרן הראי"ה, שר"ת 'משפט כהן', סי' קכד, עמ' רעד].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד